

Славутицький відділ культури
Міська централізована бібліотечна система

„На рівні вічних партитур”

До 70-річчя від дня народження
Івана Драча

Бібліографічний покажчик

Славутич
2006

Даний бібліографічний покажчик підготовлений відділом бібліотечно-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2006 році 70-річчя від дня народження Івана Драча – українського поета, письменника, кінодраматурга, політичного діяча. Людина, відома серед українців у всьому світі. І не тільки за посадою (голова Української всесвітньої координаційної ради та голова ради товариства «Україна»), а й за широкою громадською діяльністю.

Покажчик містить біографію, твори письменника, видання та статті про його життя і творчість, розробки уроків, позакласних заходів, сценаріїв.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розрахований на широке коло читачів.

Укладачі: Панова Л.І., Соловйова Л.О.,
Янченко О.О.

Комп’ютерний набір: Соловйова Л.О.

Відповідальна за випуск: Портная Н.В.

*Постать Івана Драча в нашій історії
стоятиме поруч з письменниками, які були
не лише пророками, а й творителями
української державності.*

Дмитро Павличко

В історії вітчизняного красного письменства особливе місце посіли поети і прозаїки, яких нарекли „шістдесятниками”. У ті далекі вже 1960-ті роки в кожній національній літературі тоді ще монолітного Союзу почали потужно визрівати зерна спротиву тотальній уніфікації – в мисленні, творчості, способі життя. Як трава крізь асфальт, пробивалися паростки свободи й національної самосвідомості. І серед перших талановитих митців, чиїми іменами позначена ця епохальна сторінка української літератури, одна із найяскравіших постатей – Іван Драч.

Але Іван Федорович – не тільки літератор (поет, сценарист, есеїст). А й активний громадський і політичний діяч уже незалежної України. Нині він авторитетна особистість у нашому соціумі, чия думка спонукає і нас до осмислення довколишніх реалій, сенсу буття, свого місця в житті.

На початку свого творчого шляху, понад тридцять років тому, в одному з віршів він заявив про свій намір говорити «на рівні вічних партитур». І з перших же кроків у літературі талановито реалізував цей намір, а далі, про що б не писав, неодмінно висвітлює складні проблеми сучасного йому життя в контексті вітчизняної і світової історії, у взаємозв'язках нинішнього дня з давно минулим і грядущим днем.

Диво поезії І. Драча полягає в тому, що в його експресивному слові, освітленому неповторним баченням світу, кристалізується досвід минулого, незнищенне духовне життя

наших попередників зливається з сучасним життям, його больовими точками, а в завжди молодій, свіжій своїми засобами поетиці, кажучи рядком із вірша «Київська легенда», – кожне слово має сотні літ.

Іван Федорович Драч народився 17 жовтня 1936 р. в с. Теліженці Тетіївського р-ну Київської обл. В 1957-1962 роках навчався на філологічному факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка та на Вищих сценарних курсах Держкіно в м. Москві. Освіта вища. Почесний доктор Львівського держуніверситету ім. І.Я. Франка.

В 1964-1974 р.р. І. Драч вчителював у школі, проходив службу в армії, працював у райкомі комсомолу, журналістом в “Літературній газеті” (нині – «Літературна Україна»), сценаристом на Київській кіностудії ім.О. Довженка.

Перша збірка поезій «Соняшник» побачила світ 1962 р. Згодом з'явилися й інші поетичні книги: «Протуберанці серця» (1965), «Балади буднів» (1967), «До джерел» (1972), «Корінь і крона» (1974), «Київське небо» (1976), «Сонячний фенікс» (1978), «Американський зошит» (1980), «Шабля і хустина» (1981), «Теліжинці» (1985), «Храм сонця» (1988).

З 1974 до 1987 року – на творчій роботі. Обирався секретарем, членом правління Спілки письменників України, а в 1986-1992 р.р. – першим секретарем правління Київської організації Спілки письменників України. Один із чільних ініціаторів створення Народного Руху України і перший його Голова (1989-1992 р.р.).

Двічі обирався народним депутатом України (1990-1994 р.р., 1998-2000 р.р.) Склав депутатські повноваження, коли прийняв пропозицію Президента України Л. Кучми очолити

Держкомінформ України. Разом з тим І. Драч – Голова товариства «Україна – світ», тривалий час був на чолі Української Всесвітньої Координаційної Ради та Конгресу української інтелігенції. Член Центрального Проводу Народного Руху України.

Видатний поет і політик Іван Драч живе і трудиться, щоб рано чи пізно в Україні восторжествували цінності вічні і сьогочасні, національні й загальнолюдські, і щоб вони розвинулись та продовжились в реальному, а не декоративному житті народу:

*Народ – це всі. Це місто і село.
Це люд, який мізкує й форму носить,
Голубить ноти, й цифри плодоносить,
Хто нянчить слово й творить чересло.*

Талант поета продовжує розвиватися, залишається незмінно змінним, оновлюється і самостверджується. Поет живе в політиці, а політика розбурхує поета.

Художнє слово І. Драча виключно метафоричне, в своєму потужному семантичному полі воно єднає найглибші шари етногенетичної пам'яті народу з трагічними, часом дисонансними ритмами сучасності. Піднесений космізм і суто побутова «заземленість», художня умовність і різка окресленість реалістичної деталі – такі антиномії іманентно притаманні художньому мисленню поета. Визначним явищем національної літератури стали також поеми «Ніж у сонці»

(1961), «Смерть Шевченка» (1962), «Чорнобильська мадонна» (1988).

В останні роки І. Драч веде активну громадсько-політичну діяльність. Він був організатором і першим головою Народного Руху України. Нині поет – голова Української Всесвітньої Координаційної Ради, Конгресу української інтелігенції. В 1976 р. йому було присуджено Державну премію імені Т. Г. Шевченка.

І. Драч працює в багатьох напрямках. Він видає кіноповісті «Криниця для спраглих» та «Іду до тебе» (1970), можна додати до них і поему для кіно «Київський оберіг» та кіноповість «Київська фантазія на тему дикої троянди-шипшини» (обидва твори – в збірці «Київський оберіг», 1983). Також І. Драч активно виступає в галузі літературно-мистецької критики.

Творчість І. Драча набула широкої популярності і в нашій країні, і в зарубіжжі.

Його поезії відомі в перекладах на російську (кілька окремих видань), білоруську, азербайджанську, латиську, молдавську, польську, чеську, німецьку та інші мови, і кількість перекладних видань зростає.

Твори І. Драча

Драч І. Вибрані твори в 2-х т. Т. 1: Поезії. – К.: Дніпро, 1986. – 351 с.

Драч І. Вибрані твори в 2-х т. Т. 2: Вірші, драм. поеми. – К.: Дніпро, 1986. – 326 с.

Драч І. Вірші та поеми. – К.: Дніпро, 1991. – 213 с. – (Шк. б-ка).

Драч І. Вогонь з попелу: Поезії. – К.: Вид. Рада, 1995. – 120 с.

Драч І. Зеленые ворота: Стихи. Перевод с укр. – М.: Сов. писатель, 1986. – 144 с.

Драч І. Лист до клини: Поезії; поеми: Для ст.шк. віку. – К.: Веселка, 1990. – 286 с.

Драч І. Лист до клини: Поезії : Для ст.шк. віку. – К.: Веселка, 1994. – 286 с. – (Шк.б-ка).

Драч І. Нові вірші: Вірші //Сучасність. – 1995. – № 10. – С. 5-10.

Драч І. Поезії //Відлуння десятиліть: Українська література другої половини ХХ ст.: Навч. посібник (серія „Шк. б-ка”). – К.: Грамота, 2005. – С. 361-414.

Драч І. Поезії //Літ. Україна. – 1996. – № 37. – С. 3.

Драч І. Поезії //... Ота стежина в нашім краю: Антологія поетів Київщини, присвячена 75-річчю утворення Київської області. – КОТО "Культура". – Біла Церква: Буква, 2007. – С. 288-292.

Драч І. Поезії // Українська література: Хрестоматія для 11 кл. / Упоряд.: Т.О. Харахоріна, Т.В. Ткачук, В.С. Адаменко. – Донецьк: ВКФ"БАО", 1999. – С. 900-909.

Драч І. Поезії // Українська література: Хрестоматія для 11 кл. серед. навч. закладів / Упоряд. Р. Мовчан, Ю. Ковалів. – Київ; Ірпінь: ВТФ "Перун", 1999. – С. 443-453.

Драч І. Поезії //Укр. слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. в 3-х кн. – Кн. 3. – К. „Рось”, 1994. – С. 319-329.

Драч І. Поезії //Укр. слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. в 4-х кн. – Кн. 4. – К.: Аконт, 2001. – С. 81-93.

Драч І. Подсолнух: Стихотворения. – М.: Мол. гвардия, 1983. – 126 с.

Драч І. Противні строфи: Поезії. – К.: ВЦ „Просвіта”, 2005. – 320 с.

Драч І. Твори // Українська література: Стислий виклад змісту всіх творів за новою шкільною програмою. 10-11 кл. / Авторі-упорядники Башкірова Ю.Г. та ін. – Харків: Веста: Ранок, 2007. – С. 597-612. – (Дайджест).

Драч І. Хіба наша Україна цього не варта? //Літ. Україна. – 1997. – № 15. – С. 3.

Драч І. Час, Господи...: Поезії //Сучасність. – 1997. – № 1. – С. 5-8.

Драч І. Чорнобильська мадонна: Поема //Вітчизна. – 1988. – № 1. – С. 42-61.

Драч І. Чорнобильська мадонна: Поема //Хрещатик. – 1997. – № 61. – С. 7.

Про життя і творчість І. Драча

Андрусенко В.П. и др. Иван Федорович Драч. Поэма "Чернобыльская Мадонна"// В.П. Андрусенко и др. 50

знаменитих українських книг. – Харків: Фолио, 2004. – С. 437-448. – (100 знаменитих).

Бернадська Н. Драч І. // Бернадська Н. Укр. літ-ра ХХ ст.: Навч. посібник для старшокл. та вступників до вищих навч. закл. – К.: Знання-Прес, 2004. – С. 236.

Бернадська Н. „Етюд про хліб”, Балади І. Драча, „Смерть Шевченка”, „Чорнобильська мадонна” // Бернадська Н. Укр. літ-ра ХХ ст.: Навч. посібник для старшокл. та вступників до вищих навч. закл. – К.: Знання-Прес, 2004. – С. 237-244.

Бернадська Н. Основні віхи життя і творчості І. Драча // Бернадська Н. Укр. літ-ра ХХ ст.: Навч. посібник для старшокл. та вступників до вищих навч. закл. – К.: Знання-Прес, 2004. – С. 237.

Бондаренко Ю. Поема Івана Драча „Чорнобильська мадонна” у шкільному вивченні // Дивослово. – 1999. – № 5. – С. 34-39.

Герман В. Неологізми в поезії Івана Драча // Дивослово. – 1998. – № 5. – С. 13.

Горінь Б. Рідкісне обдарування: І. Драч // Дзвін. – 1996. – № 10-12. – С. 117-122.

Гречанюк С. Сонце і слово Івана Драча // На тлі ХХ століття: Літ.-критич. нариси. – К.: Рад. письменник, 1990. – С. 269-310.

Грибніченко Т., Козачук Г. Художнє осмислення Чорнобильської трагедії в поемі Івана Драча "Чорнобильська Мадонна" // Т. Грибніченко, Г. Козачук Вчимося писати твір з української літератури: 8-11 класи. - К.: Либідь, 2000. – С. 121-232.

Дзюба І. Поет, що йде попереду життя: Іван Драч // Укр. газета. – 1996. – № 17. – С. 6.

Драч І. // Укр. літер. енциклопедія: В 5 т.. – К.: „Укр.Рад.Енциклопедія” ім. М.П. Бажана, 1990. – Т. 2: Д-К. – С.108-109.

Драч І. // Українське слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. в 4-х кн. – Кн. 4. – К.: Аконті, 2001. – С. 80.

Драч І. // УСЕ Універсальний словник-енциклопедія. – К.: Ірина, 1999. – С. 447.

Жулинський М. Осінній Драч з вогняним жалом весняної кропиви: До 70-ліття І. Драча // Літературна Україна. – 2006. – 19 жовтня. – С.1,7.

Іван Драч // Відлуння десятиліть: Українська література другої половини ХХ ст.: Навч. посібник (серія „Шк. б-ка”). – К.: Грамота, 2005. – С. 359-360.

Іван Драч // Новий довідник: Укр. мова та літ-ра. – К.: ТОВ «Казка», 2005. – С. 784-785.

Іван Драч // Нові імена в програмі з укр. літератури: Посібник для вчителя. – К.: Освіта, 1993. – С. 277-295.

Ільницький М. «Сприймати світ до всіх його глибин»: До 70-річчя від дня народження І. Драча // Дивослово. – 2006. - № 10. – С. 43-47; № 11. – С. 55-57.

Кошелівець І. Його ні з ким не можна порівняти: Іван Драч // Дзвін. – 1996. – № 10-12. – С. 114.

Лубківський Р. Осінній Драч з варшавським берлом, або Десять запитань Іванові Драчу: До 70-річчя поета // Урядовий кур’єр. – 2006. – 17 жовтня. – С.12.

Олійник Б. Тривожні дзвони Івана Драча //Укр. слово: Хрестоматія укр. літ. та літер. критики ХХ ст. в 3-х кн. – Кн. 3. – К. „Рось”, 1994. – С. 313-319.

Острик М. Іван Драч // Історія української літератури в 2-х томах. – Т. 2: Радянська література. – Одеса: Маяк, 2005. – С. 702-710.

Павличко Д. Івану Драчеві: Вірш //Сучасність. – 1996. – № 10. – С. 80.

Пасемко І. Бентежна муза Івана Драча //Київська правда. – 1996. – № 111. – С. 4.

Поет і громадянин: Іванові Драчу – 60 //Укр. культура. – 1996. – № 9-10. – С. 1.

Рубан В. Третє пришествя Івана Драча //Київ. – 1996. – № 9-10. – С. 131-135.

Славинський М. Патрицій у модному береті: До 70-ліття Івана Драча // Віче. – 2006. – № 19-20. – С. 76-77.

Солод Ю. Іван Драч – реформатор української поезії // Ю. Солод Українська література: Конспект. – К.: Козаки, 1996. – С. 350-360.

Сонце і слово Івана Драча //Дивослово. – 1996. – № 10. – С. 9-12.

Ткаченко А. Художнику немає скutih норм...: До дня народження І. Драча //Вітчизна. – 1996. – № 11-12. – С. 116-120.